

Z OBSAHU	Lidství, které buduje mosty. Homilie papeže Františka na ostrově Lesbos	04
	Mučedníci nacismu: Charlotte Holubarsová a bl. Maria Restituta Kaffková	07
	Amoris laetitia. Posynodní exhortace a stálé učení a praxe Církve	08
	Nesmíte nás v tom nechat! Výzva iráckého patriarchy Louise Saka	11

TRADICE OTCŮ

Z komentáře svatého Cyrila Alexandrijského k Janovu evangeliu (kolem 370–444)

Že docházíme tělesné jednoty s Kristem, máme-li účast na jeho svatém těle, to dosvědčuje Pavel, když mluví o tajemství Boží lásky. Jestliže však v Kristu patříme všichni k jednomu tělu, tvoříme toto tělo nejen my vespolek, ale především s ním, neboť on v nás přebývá svým tělem. Proč tedy nejsme všichni v jednotě jak mezi sebou navzájem, tak v Kristu? Vždyť Kristus, Bůh i člověk zároveň, je tmelem jednoty.

Budeme-li postupovat stejně, pokud jde o jednotu duchovní, budeme moci zajisté znovu říci, že když jsme přijali všichni jednoho a téhož ducha, totiž Ducha Svatého, jsme určitým způsobem propojeni jak mezi sebou, tak s Bohem. Ačkoli jsme totiž množstvím jednotlivců a každého z nás Kristus zvlášť naplňuje Duchem Otcovým i svým, je to přece jeden a nedělitelný Duch a ten nás všechny, ačkoli jsme navzájem rozdílní a existujeme samostatně, spojuje sebou samým v jednotu, takže si uvědomujeme, že v Duchu Svatém jsme všichni jakoby jedno.

Tedy stejně jako moc Kristova svatého těla vytváří z těch, v nichž přebývá, jediné tělo, tak také podle mého soudu jediný nedílný Boží Duch, který v nás bydlí, nutně všechny spojuje v duchovní jednotu.

Proto nám svatý Pavel klade na srdce: *Snášejte se navzájem v lásce a horlivě se snažte zachovávat jednotu ve smýšlení spojení poutem pokoje. Jen jedno je ono tajemné tělo, jen jeden Duch a stejně tak jen jedno vytoužené dobro, ke kterému jste byli povoláni. Jeden Pán, jedna víra, jeden křest. Jeden Bůh a otec všech, který je nade všemi, proniká všechny a je ve všech.*

Mše na zahájení Pochodu pro život 2016. Foto: © Lucie Homíková / Člověk a víra

Ut omnes unum sint

Úcta k lidskému životu od početí byla hrubě porušována nejprve v bolševickém Rusku a poté i ve všech evropských státech, které ovládlo, tedy i v Československu.

Proto krátce po sametové revoluci se zformovali ti, kteří chtěli hroznou situaci v Československu změnit a začali aktivně bojovat o záchranu nenarozených dětí.

Podobně jako se pro-life organizace v západní Evropě shodují ve snaze změnit společnost a obnovit úctu k nenarozeným dětem, ale liší se prostředky, kterými toho chtějí dosáhnout, diferencovala se již v roce 1990 pro-life scéna i v Čechách. Sdružení Ochrana nenarozeného života, které jsme s Jaroslavem Šturmou a Marií Kaplanovou v březnu 1990 zakládali, se soustředí na zakládání a provozování poraden pro ženy a dívky a přednáškovou činnost na školách, Hnutí Pro život ČR, které navazovalo

na svou činnost již z období komunismu, kdy (samozřejmě tajně) pracovalo na svém cíli, se zpočátku soustředilo na úsilí o změnu legislativy, úspěšně rozšiřovalo síť sympatizantů v katolické církvi a veřejně, ať už Pochody pro život, nebo jinými prostředky, upozorňovalo a upozorňuje občany, že eufemistický název umělé přerušení těhotenství je ve skutečnosti surové zabití bezbranného člověka.

Vždycky mám radost, když selepší vztahy mezi lidmi, zvláště když se jedná o v Čechách i nadále málo početnou skupinu dobrovolníků v neziskovém sektoru. Mám radost, že k tomu došlo v posledních zhruba čtyřech letech i v pro-life oblasti mezi sdruženími Ochrana nenarozeného života a Hnutí Pro život ČR. Myslím, že je to proto, že my, zástupci obou sdružení, jsme dobře

Dokončení na str. 2

Foto: <http://www.catholic.org>

Papež František navštívil obyvatele řeckého ostrova Lesbos

Papež František navštívil 16. dubna řecký ostrov Lesbos. „Je to smutná cesta. Jdeme za lidmi, kteří trpí, nevědí kam jít, za lidmi, kteří museli utéct. A půjdeme také na hřbitov. K moři. Mnoho lidí tam utonulo,“ řekl novinářům. Na letišti v Mytilene přivítal papeže řecký premiér Tsipras a dva nejvyšší představitelé řecké pravoslavné církve, kteří papeže doprovázeli po celou dobu návštěvy, konstantinopolský patriarcha Bartoloměj I. a arcibiskup Athén a celého Řecka Hieronymos II. V rozhovoru s premiérem papež zdůraznil, že přišel poděkovat řeckému národu za jeho velkorysost.

Poté se papež vydal do uprchlického tábora Moria, „abych byl s vámi a naslouchal vašim příběhům. Přišli jsme, abychom obrátili pozornost světa na tuto vážnou humanitární krizi a prosili o její řešení. Jako lidé víry si přejeme spojit svoje hlasy a otevřeně mluvit vašim jménem. Doufáme, že svět bude věnovat pozornost této tragické a opravdu skličující nouzi a odpoví způsobem, který bude hoden našeho společného lidství.“

Papež František a jeho dva pravoslavní průvodci zde podepsali společné prohlášení, ve kterém nucenou migraci a vysídlování milionů lidí označují za „krizi lidstva“ a vybízí všechny politické představitele, aby všemi prostředky zajistili, že každý, obzvláště křesťané, může zůstat ve své vlasti a požívat zde základní práva na život v míru a bezpečí. Následovala návštěva přístavu Mytilene, kde se papež setkal s místními obyvateli a pomodlil se za utonulé uprchlíky. Promluvu, kterou zde pronesl, přinášíme na str. 4.

Spolu s papežem pak zpět do Itálie odletěly tři syrské rodiny: dvanáct muslimských uprchlíků – šest dospělých a šest nezletilých – z měst obsazených tzv. Islámským státem, jejichž domy byly vybombardovány. Pohostinství jim poskytne římská Komunita Sant'Egidio, zatímco náklady pobytu v Itálii uhradí Vatikán.

RaVat

Kardinál Turkson: Tolerujeme nezodpovědný konzumerismus

Dokončení ze str. 1

pochopili, že máme pracovat tam, kde nás naše cíle spojují, využívat své silné stránky a dovolit si nechat pomoci v těch slabších. V této harmonické spolupráci jsme pak spolu v roce 2014 organizovali celoevropskou petici „One of us“ a díky spolupráci s Hnutím Pro život ČR našich šest poraden v Čechách a na Moravě s dvaceti pracovníci dál může pomáhat těm, kdo naši pomoc potřebují.

Za to všechno jsem v sobotu 2. dubna, u příležitosti Národního pochodu pro život a mši svaté, která mu předcházela, ve svatovítské katedrále, plně především mladých rodin s dětmi, spolu s otcem kardinálem Dominikem Dukou a otcem biskupem Františkem Radkovským, kteří úctu k nenarozeným významně podpořili, Bohu děkoval.

*Josef Jelínek
předseda ONŽ – pomoc a poradenství
pro ženy a dívky, z.s.*

Předseda Papežské rady Justitia et Pax kardinál Peter Turkson nedávno hovořil na newyorské vysoké škole na téma „Katolíci, kapitalismus a klima“. Kritizoval „nezodpovědné finanční a obchodní praktiky současnosti jsou zločiny, jež tolerujeme kvůli podílu na zisku a životnímu stylu nadměrného konzumu, které propagují. Papež František je souborně nazývá dominantním technokratickým paradigmatem.“

Zmínil také, že „před 150 lety neschopnost poskytnout zásadní a šokující řešení otroctví vedla nezadržitelně – a to prostřednictvím spravedlnosti vložené Bohem do povahy věci – ke strašnému krvavému kataklyzmatu občanské války. Dnes musíme objevit, jaké zásadní a šokující kroky je třeba podniknout k řešení globálního oteplování, environmentálního a sociálního úpadku, neboť jinak budeme čelit katastrofám, jako například častější a větší pobřežním záplavám, které jsou předpovídaný zde v New Yorku.“ Poté se kardinál Turkson odebral na univerzitu Villanova, kde hovořil o péči o stvoření jako o skutku milosrdenství a nazval péči o náš společný domov osmým tělesným skutkem milosrdenství a zároveň osmým duchovním skutkem milosrdenství.

CC

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Aleppo: Bomby a první svaté přijímání

Ženevská jednání o mírovém řešení syrského konfliktu se dostala do mrtvého bodu a klid zbraní na syrském území patří minulosti. Zejména v okolí severosyrského Aleppa, někdejší průmyslové metropole, jsou na denním pořádku urputné boje tzv. Islámského státu a přidružených skupin s vládním vojskem. Situaci v Aleppu popisuje Georges Sabé z řeholního institutu maristů (Institutum Fratrum Maristarum): „Na chvíli jsme v Aleppu prožili trochu klidu, ale pak bylo porušeno příměří a začalo bombardování jak ze strany vlády, tak povstalců. A nyní jsme opět ve válce, ačkoli už jsme doufali, že je konec a že bude probíhat mírové jednání v Ženevě. Život místních lidí je znovu kritický – pár dní jsme měli proud, ale už je to zase pryč. Lidé vkládali do příměří velké naděje. Nepřejeme si nic jiného než trochu pokoje do našich životů.“

Obnovení bojů našťastí nepřerušilo humanitární dodávky, říká bratr George. „Ano, pomoc přichází, protože cesta, která nás spojuje s Damaškem – a tedy se světem –, zůstala otevřená. Dodávky přicházejí do města pravidelně prostřednictvím Červeného kříže a Červeného půlměsíce. Město tedy nežije v obležení a není odříznuto.“

Pro křesťany je nicméně stále náročnější, aby se zcela nevzdali naděje, dodává syrský řeholník. Navzdory všemu v Aleppu pokračuje běžná pastorace a každou neděli se ve farnostech slaví první svaté přijímání.

RaVat

Více než 25 000 lidí na pochodu pro život a rodinu v Ekvádoru

Více než 25 000 lidí v několika ekvádorských městech se zúčastnilo devátého každoročního pochodu u příležitosti Dne nenarozených dětí. Pochod se letos konal pod heslem „Láska v pohybu“. Účelem této akce je veřejně vyjádřit masivní podporu obraně života a přirozené rodiny.

V Quitu akci pořádanou 19. března zpestřily hudební skupiny, pro-life svědeckví, divadlo a alegorické vozy. K pochodu v hlavním městě se připojila i města Tena, Santo Domingo de los Tsáchilas, Loja, Cuenca a Esmeraldas. Akce koordinovaná pomocným biskupem z Quita Danilo Echeverriou, jenž předsedá Pastorační komisi pro život a rodinu při ekvádorské biskupské konferenci, přitáhla různá laická katolická hnutí, ženské občanské skupiny, farní skupiny mládeže, mezinárodní pro-life a rodinná sdružení a hnutí.

„Účas byla obrovská!“ řekla agentuře CNA Amparo Medinaová, koordinátorka *Life and Family Network of Ecuador*. Jen v ekvádorském hlavním městě se podle odhadů akce účastnilo více než 15 000 lidí. Většinu účastníků tvořili mladí lidé, kteří přinesli radost a oživilí celý pochod sloganem „Uved' svou lásku do pohybu pro život a rodinu“. „Kolemjdoucí byli dojatí, když viděli početné rodiny i s prarodiči, těhotné matky a rodiče s kočárky. Byla to skutečná oslava života a rodiny.“

Medinaová zdůraznila, že třetím rokem pochod demonstruje podporu přirozené rodině, „protože děti potřebují pevnou rodinu a vzory otce a matky jsou nezbytné pro celkový rozvoj dětí“. Postěžovala si, že od roku 2013 „existuje ‚trans aliancé‘ mezi skupinou LGBTI (lesbičky, gayové, bisexuálové, transgenderové a intersexuálové) a vládou, prostřednictvím které se prosadilo, že osoba starší 18 let si může zvolit, že bude v matrice zapsán její gender, a nikoli biologické pohlaví“. Vláda prosazuje ještě další veřejná opatření, například poskytování antikoncepce „dívkám od 10 let věku“. To způsobuje „navýšení počtu těhotenství nezletilých, což i samotná vláda potvrdila“.

Avšak podle předsedkyně ekvádorské pro-life platformy tyto velké pochody již přinášejí plody pro život a rodinu. „Zejména v tomto Roce milosrdenství je naší prioritou zvěstovat evangelium života a rodiny,“ uvedla.

EWTN

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

SLOVO KNĚZE

Milí čtenáři,

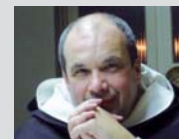
v Jablonném v Podještědí začíná poutní sezóna a já bych Vás rád pozval na významné květnové události. Jde o tři výstavy, dvě procesí a jednu hlavní pouť. První výstava je přístupná v ambitech kláštera už od 1. května. Nese jméno *V srdci paní Zdislavy* a jde o unikátní výstavu dětské tvorby na téma Svatá Zdislava, manželka a matka. Sešlo se celkem 222 obrazů, z nichž 30 bylo zvlášť oceněno. Hlavní událostí v oblasti expozic bude vernisáž výstavy *Hold svatě Zdislavě* v neděli 15. května v 11.15 hod. též v ambitech kláštera. Půjde o mimořádné celoživotní dílo sestry Česlavy Talafantové OP, jejíž kresby mnozí znáte. Sestra Česlava roky žila a sloužila v Jablonném. Třetí výstava bude zahájena o týden později 22. května v 11.15 hod. v bazilice svatě Zdislavy. Samotný název napoví o jejím obsahu: *800 let řádu dominikánů 1216–2016*.

Co se týče procesí, tradičně půjdeme 1. května požehnat Zdislavin pramen (studánku). Budeme vycházet od baziliky svatě Zdislavy ve 13.30 hod. Druhé procesí je mimořádné. Na Letnice (Svatodušní svátky) 15. května v 16.00 hod. bude slavnostně přenesena relikvie svatě Zdislavy do zámecké kaple Svatého Ducha na Lemberk. Svatá Zdislava z Lemberka často navštěvovala Jablonné a sloužila zde nemocným. Nyní se alespoň v malém ostatku těla vrátí tam, kde prožila šťastné roky svého manželství.

Vrcholem máje bude jistě hlavní Zdislavská pouť 28. května. Budeme zde moci uvítat diecézního biskupa Mons. Jana Baxanta a též nuncia Mons. Giuseppe Leanzu. Účast přislíbil i hejtman Libereckého kraje, jehož je svatá Zdislava též patronkou. Jak moc dnes potřebujeme prosit za manželství a rodiny v těžkostech. Kolik nové síly, a chce-li Bůh, i zdraví můžeme vyprosit našim nemocným.

Srdečně Vás zvu do Jablonného ke svatě Zdislavě.

fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
rektor baziliky a strážce
hrobu svatě Zdislavy*

LIDSTVÍ, KTERÉ BUDUJE MOSTY

Homilie papeže Františka na setkání s občany řeckého ostrova Lesbos

Pane předsedo vlády, vážení představitelé, drazí bratři a sestry,

jakmile se Lesbos stal přístavištěm četných migrantů hledajících pokoj a důstojnost, pocítil jsem touhu sem přijít. Děkuji dnes Bohu, že mi to umožnil. A děkuji panu prezidentovi Pavlopoulosovi, že mne pozval spolu s patriarchou Bartolomějem a arcibiskupem Hieronymosem. Chtěl bych vyjádřit svůj obdiv řeckému lidu, který navzdory vážným těžkostem, kterým musí čelit, dovedl otevřít srdce i dveře. Mnoho obyčejných lidí dalo k dispozici to málo, co měli, aby se podělili s těmi, kdo přišli o všechno. Kéž Bůh odplatí jejich velkodušnost, jakož i sousedních národů, kteří hned od počátku velice ochotně přijaly množství lidí nucených migrovat.

Požehnaná je velkodušná přítomnost mnoha dobrovolníků a mnoha sdružení, kteří spolu s veřejnými institucemi poskytli a poskytují pomoc a konkrétně vyjadřují bratrskou blízkost.

Nikoli čísla, ale lidé, tváře, osudy

Chtěl bych dnes znovu důrazně apelovat na odpovědnost a solidaritu vzhledem k této tak dramatické situaci. Mnozí uprchlíci, kteří jsou na tomto ostrově a v různých částech Řecka, žijí v nouzových podmínkách, v ovzduší úzkosti a strachu, někdy v zoufalství nad hmotným nedostatkem a nejistou budoucností. Starosti institucí a lidí tady v Řecku, jako i v zemích Evropy jsou pochopitelné a legitimní. Nikdy však netřeba zapomínat, že migranti ještě dříve než čísla jsou lidé, tváře, jména, osudy. Evropa je vlast lidských práv a kdokoli vstoupí na evropskou půdu, měl by mít možnost to zkusit, takže si lépe uvědomí, že je má sám cítit a hájit. Některým, včetně mnoha dětí, se bohužel nezdařilo ani přijet, přišli o život na moři, stali se obětí nelidské přepravy, vystaveni útisku zbabělých biřiců.

Vy, obyvatelé Lesbu, dokazujete, že v této zemi, kolébce civilizace, stále pulsuje srdce lidství, které umí rozpoznat

především bratra a sestru, lidství, které chce budovat mosty a prchá před iluzí budovat ohrazení kvůli pocitu bezpečí. Bariéry totiž, místo aby pomáhaly pokroku národů, vytvářejí rozdělení, která dříve či později vyvolají střety.

Foto: Flickr, williamnyk (CC BY-NC 2.0)

Jedině ten, kdo s láskou slouží, vytváří pokoj. Služba umožňuje vycházet z nás samých a pečuje o druhé, překonává lhostejnost, jež zatemňuje mysl a srdce.

Vytvářet pokoj

Abychom byli opravdu solidární s těmi, kdo jsou nuceni utíkat ze své země, je třeba přičinit se o odstranění příčin této dramatické situace, nestačí se omezovat jenom na momentální nouzi, ale je třeba rozvinout všestrannou, nikoli jednostrannou politiku. Především je třeba vytvářet pokoj tam, kam válka přinesla zkázu a smrt, a zabránit, aby se tato rakovina šířila dál. Proto je třeba rozhodně se postavit proti šíření zbraní, proti obchodu se zbraněmi a s ním často spojenými,

skrytými pletichami. Je třeba odejmout podporu těm, kdo osnují plány nenávisti a násilí. Je však třeba neúnavně prosazovat spolupráci mezi zeměmi, mezinárodními organizacemi a humanitárními institucemi; neizolovat, ale podporovat ty, kdo této krizi čelí. V tomto smyslu chci popřát úspěch prvnímu světovému humanitárnímu summitu, který se bude konat v Istanbulu příští měsíc.

Je třeba spojit síly

To všechno lze dělat pouze společně. Je možné a nutné se společně a způsobem hodným člověka snažit vyřešit tuto složitou otázku uprchlíků. A v tom je nezbytný take přínos církve a náboženských komunit. Moje zdejší přítomnost spolu s patriarchou Bartolomějem a arcibiskupem Hieronymosem dosvědčuje naši společnou vůli pokračovat ve spolupráci, aby se tato epochální výzva stala příležitostí nikoli ke konfliktu, nýbrž k růstu civilizace a lásky.

Služba lásky

Drazí bratři a sestry, Bůh není lhostejný k tragédiím, které zraňují lidstvo; není vzdálený. On je naším Otcem, který nás podporuje v prokazování dobra a v odmítání zla. Je nejenom naší oporou, ale v Ježíši nám ukázal cestu pokoje. Ježíš se tváří v tvář zlu tohoto světa stal naším služebníkem a svojí službou lásky spasil svět. Toto je pravá moc, jež rodí pokoj. Jedině ten, kdo s láskou slouží, vytváří pokoj. Služba umožňuje vycházet z nás samých a pečuje o druhé, neponechává lidi a věci zkáze, ale dovede je chránit překonáváním silné vrstvy lhostejnosti, která zatemňuje mysl a srdce.

Děkuji vám, že opatrujete lidství a s jemnocitem pečujete o Kristovo tělo, které trpí v tom nejmenším bratrovi, hladovém a cizinci, kterých jste se ujali (srov. Mt 25,35). *Eucaristò!*

Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)

TĚLESNÉ SKUTKY MILOSRDENSTVÍ

1. Sytit hladové. 2. Napájet žíznivé. 3. Odívat nahé

Chceme-li být dokonalí v lásce jako náš nebeský Otec, musíme nad rámec svých stavovských povinností konat skutky milosrdenství. V tomto čísle probereme první tři tělesné skutky milosrdenství.

Ve slově „milosrdenství“ slyšíme „milé srdce“. Máme tedy projevat druhým lásku, být k nim milí nad rámec svých stavovských povinností, jinak by nebylo potřeba úkony bliženské lásky, která přece tvoří součást úkolů každého stavu, nijak zvlášť pojmenovávat. Úkony lásky k bližnímu jsou obecně křesťany chápány jako naplnění druhého přikázání lásky: „Miluj svého bližního jako sám sebe!“ (Lk 10,27)

Abychom však věděli, jak mají vypadat excesy lásky, která po vzoru Boha dokonce odstraňuje u druhých jejich defekty, aniž by nám do nich muselo něco být, máme v katechismu vyjmenovány jednotlivé skutky milosrdenství. Ty se pro nás stávají nedispensovatelnými, přestože nepatří ke stavovským povinnostem, pokud máme být dokonalí v lásce jako náš nebeský Otec.

Milosrdenství v Písmu svatém

Svatý Tomáš se zamýšlí nad etymologií latinského termínu „*miser cordia*“. Ten je složen z *miserum* (bědné) a *cor* (srdce). To vyjadřuje „snášet ve svém srdci bídu druhého“. Také je to cosi navíc. Sotva tedy naplňuje dva první skutky milosrdenství „sytit hladové, napájet žíznivé“ kuchař v závodní kuchyni, leda že by obětoval část své výplaty a ke každému řízku přidal 7 dkg masa nebo ze svého do čaje přilil trochu rumu.

Zamysleme se nad milosrdenstvím biblicky. Starozákonní učitelé, rabíni, ve svých výkladech používali metodu, že vycházeli ze tří zdrojů Písma svatého: z mojžíšského zákona (hebrejsky *tóra*), z proroků (*neviim*) a ze spisů moudrosti (*ketubim*). Také Pán Ježíš takto citoval Písmo svaté, např. když šel s učedníky do Emauz: „Potom začal od Mojžíše, probral dále všechny proroky a vykládal

jim, co se ve všech částech Písma na něj vztahuje.“ (Lk 24,27) Sám však vystupuje jako vtělená Boží Moudrost, jako Logos, Slovo, které se stalo tělem. Proto se na hoře Tábor zjevuje mezi Mojžíšem, představitelem tóry, a Eliášem, zástupcem proroků (srov. Mt 17). Hledejme tedy doklady o Božím milosrdenství v pěti knihách Mojžíšových – v Pentateuchu a u proroků, ale místo četných

Nahé odivejte. Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

Nechť nic nevstupuje mezi předsevzetí a dobrý skutek. Konání dobra je to jediné, co nesnese odkladu.

zmínek o Božím milosrdenství v žalmech a jiné mudroslovné posvátné literatuře upřeme pozornost na Ježíše.

Alespoň několik příkladů z tóry o Božím milosrdenství obecně i vzhledem k prvním dvěma skutkům tělesného milosrdenství: „Tu sestoupil Hospodin v oblaku, Mojžíš se tam vedle něho postavil a vzýval Hospodinovo jméno. Potom Hospodin prošel kolem něho a zvolal: ‚Hospodin, Hospodin, Bůh milosrdný

a milostivý, shovívavý, velmi laskavý a věrný! Prokazuje lásku tisícům.“ (Ex 34,5–7) Vidíme, jak je Mojžíš uchvácen Boží dobrotou a milosrdnou láskou, ač obecně převládá mínění, že Bůh Starého zákona je krutý a nemilosrdný. Projevuje svou dobrotu, i když Izraelité proti němu reptají, a dokonce jim poskytuje obživu, jak si přejí: „Hospodin řekl Mojžíšovi: ‚Hle, jako déšť vám sešlu chléb z nebe. K večeru budete jíst maso a zrána se nasytíte chlebem.‘ Když nastal večer, přilétly křepelky a pokryly celý tábor. Zrána padla rosa na tábor kolem dokola. Pokrývka z rosy se rozplynula, a hle – na povrchu pouště bylo cosi drobného, šupinatého, jemného jako jíní na zemi.“ (Ex 16,4–14) „Hospodin řekl Mojžíšovi: ‚Udeříš do skály, vytryskne z ní voda a lid se napije.‘“ (Ex 17,5–6)

U proroků také nalezneme dost dokladů o Božím milosrdenství ať obecně, či se zaměřením na jednotlivé skutky: „Vyslyšel Hospodin lid svůj a řekl: ‚Hle, já vám pošlu obilí, vína i oleje do sytosti.‘“ (Jl 2,19) Také další velcí i malí proroci se vyjadřují o Božím milosrdenství, třeba Ámos nebo Jonáš.

Izaiáš pak konkretizuje první tělesné skutky milosrdenství jako náš úkol: „Lámej svůj chléb hladovému, popřej pohostinství bloudícím ubožákům.“ (Iz 58,7)

Pán Ježíš o milosrdenství učí, např. v Horském kázání (Mt 5–7) nebo v podobnostech, jak je zaznamenal hlavně svatý Lukáš, třeba o milosrdném Samaritánovi nebo o marnotratném synovi. V Lk 10,33–35 vidíme, jak bída oloupeného člověka zasáhla Samaritánovo srdce, že zraněného ošetřil a vynaložil peníze na jeho obživu a péči. Také v Lk 15,20–24 je otec navrátivšího se marnotratného, hladového a zbědovaného syna jat soucitem, prokazuje mu milosrdenství

a vystrojuje bohatou hostinu, aby ho nasýtil, oblékl a také uctil a vrátil mu jeho důstojnost.

Kristus ale milosrdenství především sám uskutečňuje, např. při uzdravování nemocných, vymítání zlých duchů nebo zázračném nasycení zástupů (srov. Mt 14,13–21 a 15,32–38, Jan 6,5–13), zejména však ve svém spásném utrpení a zmrtvýchvstání.

Jak prokazovat milosrdenství

Jakými vlastnostmi mají být provázeny naše projevy milosrdné lásky? Předně se mají konat pohotově, bezodkladně. Jakmile se setkáme s nějakou nouzí a rozvážíme, že můžeme pomoci, máme tak učinit neprodleně. „Kdo rychle dává, dvakrát dává.“ Velký církevní učitel křesťanského starověku svatý Řehoř Naziánský nabádá: „Ani noc ať nepřerušuje konání tvého milosrdenství. *Neříkej bližnímu: ‚Jdi a zase se vrať, zítra ti dám,‘ můžeš-li dát hned.* (Př 3,28) Nechtě nic nevstupuje mezi předsevzetí a dobrý skutek. Konání dobra je to jediné, co nesnese odkladu.“ (2. čtení breviáře, 3. sobota postní)

Dále se má dobročinnost vyznačovat radostností. Svatý Pavel píše: „Radostného dárce miluje Bůh.“ (2 Kor 9,7) A v listu Římanům: „Kdo prokazuje milosrdenství, ať to činí s radostí.“ (12,8) Ve skutečnosti pro toho, kdo se bez vlastní viny ocitne v situaci potřebného a závislého na dobré vůli druhých, je prosit o milosrdenství často ponižující a zahanbující. Proto potřebuje vidět na svém dobrodinci, že mu nedává s těžkým srdcem. Kdo koná skutky milosrdenství, měl by tak činit s vědomím, že slouží samotnému Kristu ve smyslu „... cokoli jste učinili pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratrů, pro mě jste učinili“ (Mt 25,40) a při prokazování dobrodiní zachovat náležitou pokoru. „Opásejte se všichni ve vzájemném styku pokorou, neboť Bůh se staví proti pyšným, ale dává milost pokorným.“ (1 Petr 5,5) Vlastně je to vyznamenání a pocta a dobrodiní pro samotného dárce, když může bližnímu posloužit: „Blaženější je dávat než dostávat.“ (Sk 20,35)

Zodpovědnost za potřebné

Křesťan, zvláště majetnější, si má být vědom zodpovědnosti za nakládání s tím,

co mu přebývá, a zodpovědnosti za potřebné. „Důtklivě připomínej těm, kdo jsou na tomto světě bohatí, aby si o sobě nemysleli kdovíco a aby neskládali svou naději ve věc tak nejistou, jako je bohatství, ale v Boha, který nám všechno hojně poskytuje k užívání. Ať konají dobro, obohacují se dobrými skutky a rádi štědrě rozdávají.“ (1 Tim 6,17) Svatý Jakub dává do souvislosti kvalitu víry a skutky

Kdo koná skutky milosrdenství, měl by tak činit s vědomím, že slouží samotnému Kristu: „Cokoli jste učinili pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratrů, pro mě jste učinili“ (Mt 25,40).

Catharina de Hemessen: Ježíš a Veronika, detail (16. stol.)
Foto: Wikimedia Commons

milosrdenství: „Když bratr nebo sestra nebudou mít do čeho se obléci a budou mít nedostatek denní obživy, a někdo z vás jim řekne: ‚Tak s Pánem Bohem! Zahřejte se a najezte se‘ – ale nedáte jim, co potřebují pro své tělo, co je jim to platné? Stejně tak je tomu i s vírou: když se neprojevuje skutky, je sama o sobě mrtvá.“ (2,15–17)

Problém hladu ve světě by dnes vůbec nemusel být, kdyby existovala spravedlnost v rozdělování časných dober. Před několika lety si biskupové na synodě o Africe stěžovali, že zahraniční těžaři diamantů připravují domorodce o ornodu půdu bez náležité kompenzace a ani

po ukončení těžby neprovedou rekultivaci. To je ostuda pro Západ a pro Izrael, diamantovou velmoc. Vykořisťování Třetího světa se děje i skrze nemravně nízké mzdy. Zde by bylo zapotřebí politického tlaku včetně našeho většího zapojení do věcí veřejných. Ovšem mnoho katolických křesťanů si plete misijní činnost Církve s nasycením černoušků v Africe. Cílem misí je šíření Pravdy, získávání duší pro Krista, samozřejmě doprovázené charitou.

Duchovní význam tělesných skutků milosrdenství

Při dnešních možnostech a cenách nečiní obyvatelům rozvinutých zemí, k nimž se musíme počítat i my, zvláštní újmu sytit hladové, napájet žíznivé a poskytnout oděv, zvláště z asijských obchodů. O to důležitější je příkládat tělesným skutkům milosrdenství jejich duchovní význam. Oděv symbolizuje roucho milosti. Pán Ježíš po nasycení zástupů rozvíjí obsahlou eucharistickou řeč: „Neusilujte o pokrm, který pomíjí, ale o pokrm, který zůstává k věčnému životu.“ (Jan 6,26–69) Podobně v modlitbě Páně prosíme o běžný chléb i o Eucharistii. V latinském překladu je *cotidianus* – „každodenní, vezdejší“, ale v řeckém originále Písma svatého je výraz *epiūsios*. To se do latiny překládá jako *supersubstantialis* – „nadpodstatný“, což se chápe jako eucharistický. Pán Ježíš odpovídá satanovi slovy Starého zákona, kde Mojžíš říká o Bohu: „Zkrušil tě nedostatkem a dal ti k jídlu manu, které jsi neznal ani ty, ani otcové tvoji, aby ti ukázal, že ne samým chlebem živ je člověk, ale každým slovem, které vychází z úst Božích.“ (Dt 8,3) Při Poslední večeři Kristus využívá pokrmu a nápoje, aby předznamenal, že od Oběti Kříže bude živit svou Snoubenku Církve, která vyšla z jeho boku jako Eva z boku Adamova, svým Tělem a svou Krví.

P. Filip M. Stajner
(Mezititulky redakce)

P. ThLic. Filip Antonín Maria Stajner, člen Sdružení kněží a jáhnů sv. Dominika, v roce 2000 vážně onemocněl ALS, dnes je ochrnutý na celé tělo

MUČEDNÍCI NACISMU

Charlotte Holubarsová a blahoslavená Maria Restituta Kafková

Oběť života v době hnědé totality pro neohroženou věrnost katolické víře a jejím principům přinesla v Německu, Rakousku a Sudetech i řada řeholních sester.

Nacistický režim již ve 30. letech postupně rušil mužské i ženské kláštery pod záminkou, že jejich budovy potřebuje pro vojsko či pro jiné „obecně prospěšné“ využití. Dodejme, že přesně tutéž argumentaci používali při likvidaci klášterů u nás v roce 1950 také komunisté. Celkem byla na tzv. „říšském“ území během hitlerovské éry zabrána cca třetina klášterů a řeholních domů, v obsazeném Rakousku dokonce polovina.

Nacistická vláda krátce po převzetí moci postupně rušila katolické školy, z nichž značnou část vedly právě ženské řeholní kongregace. Do roku 1940 byly v Německu, Rakousku a Sudetech všechny zlikvidovány. Mnohé řeholnice však učily i na světských školách buď náboženství, nebo též jiné předměty. Ty byly ze školství propuštěny. Při obsazování klášterů gestapem se mnoho řeholníků a řeholnic octlo ve vězeních a koncentračních táborech. Nacistický režim však ponechával řádové sestry v nemocnicích a charitativních zařízeních, protože jejich obětavé služby zejména ve válečných letech potřeboval. Přitom ale bedlivě sledoval, jestli neprovádějí tzv. „katolickou propagandu“. To mělo za následek koncentrační tábor a velmi často i mučednickou smrt. Vybrali jsme z počtu stovek takových obětí dvě: Charlottu Holubarsovou a blahoslavenou Marii Restitutu Kafkovou.

Charlotte Holubarsová

Charlotte Holubarsová byla sestrou tzv. Schönstattského hnutí. Pocházela z dolnoslezského města Striegau (dnes polské Strzegom), kde se narodila roku 1883 v dobré katolické rodině. V útlém dětství ztratila matku, otec se poté přestěhoval do Sárska na západním konci Německa. Dosáhla učitelské aprobační a působila na základní škole v Saarbrückenu. Jako

učitelka se stala věhlasnou pro své skvělé pedagogické výsledky a laskavý přístup k žákům.

Protože po nástupu Hitlera neskrývala před dětmi své katolické přesvědčení, rozhodly úřady roku 1937 o jejím předčasném penzionování. Charlotte poté vstoupila do mariánské kongregace Schönstattských sester, kterou založil kněz P. Joseph Kentenich. Své učitelské poslání uplatnila neoficiálně tím, že shromažďovala kolem sebe děti a mládež, vyučovala je katechismu a povzbuzovala je i jejich rodiče ve víře. Zároveň se aktivně zapojovala do potřebné charitativní práce. Tato její aktivita se stala solí v očích gestapa, které na ni pořídilo složku a sledovalo ji. Když byl zakladatel kongregace P. Kentenich zatčen a octl se v koncentračním táboře Dachau, napsal odtud sestře Holubarsové nějaké dopisy. To se stalo gestapu záminkou k uvěznění Charlotty nejprve v Koblenci a poté k transportu do koncentračního tábora Ravensbrück, kde zemřela 9. listopadu 1944 na následky mučení dozorkyněmi a týrání hladem. Spoluvězenkyně ji nazývaly pro její obětavé skutky bliženské lásky „svatou učitelkou“.

Bl. Maria Restituta Kafková

Blahoslavená Maria Restituta Kafková je nejznámější rakouskou katolickou mučednicí hitlerovské éry. Má český původ, narodila se roku 1894 v Husovicích (dnes čtvrt města Brna), kde byla pokřtěna jménem Helena. Její čeští rodiče se však záhy odstěhovali za prací do Vídně, kde vstoupila k sestrám františkánkám a přijala řeholní jméno Maria Restituta. Pracovala jako zdravotní sestra v nemocnici v Mödlingu u Vídně, kde si získala lásku všech vzorným plněním povinností, citlivým přístupem k pacientům, kdy doká-

Shora: Charlotte Holubarsová
Foto: <http://blog.forum-deutscher-katholiken.de>
Bl. Maria Restituta Kafková. Foto: Wikipedia

zala probdít u lůžka vážně nemocných celou noc, a také vysokou odborností, s níž zahanbila i nejednoho lékaře.

Po anšlusu Rakouska k říši vyšlo nařízení, aby z nemocničních pokojů byly odstraněny kříže. Sestra Restituta spolu s další kolegyně však odmítly rozkaz spl-

nit. Vedení nemocnice je ale nemohlo vyhodit, protože za ně nemělo náhradu. Jeden z lékařů, fanatický nacista, esesák a nepřítel křesťanství dr. Stumfohl však nezapomněl a čekal na příležitost k pomstě. Ta se naskytla, když Restituta a její spolupracovnice tajně rozepsaly letáky protestující proti zákazu shromáždění katolické mládeže a proti válce. Uklízečka slyšela, jak Restituta diktuje text a oznámila to dr. Stumfohlovi, ten zase gestapu. Sestru odvedli v únoru 1942 přímo z operačního sálu.

Byla odsouzena v Berlíně k trestu smrti gilotinou za údajnou velezradu a napomáhání nepříteli. Nic nepomohly

žádosti o milost od kardinála Innitzera, nuncia Orseniga a dalších vlivných osobností, mj. i od nejvyššího šéfa Hitlerjugend Baldura von Schiracha. Na výkon trestu smrti naléhal zejména osobní tajemník Hitlera Martin Bormann.

V březnu 1943 byla Restituta popravena, před smrtí jí bylo jako milost dovoleno se vyzpovídat a přijmout Tělo

Páně. Svému udavači Stumfohlovi odpustila. Papež svatý Jan Pavel II. ji roku 1998 prohlásil blahoslavenou.

PhDr. Radomír Malý

PhDr. Radomír Malý,
historik a publicista

K článku bylo použito:

Blahová Alena: *Sestra Restituta Kafková*, Brno 1998

Löw Konrad: *Die katholische Kirche und NSRegime*, München 1991

Malý Radomír: „Sestra Restituta Kafková“, in *Rád* 2/2005

Weinzierl E.: *Der österreichische Widerstand*, Graz-Wien 1972

Werner Eduard: „Charlotte Holubars ging aufrecht ihren Weg“, in *Fels* 4/2014

AMORIS LAETITIA – RADOST LÁSKY

Posynodní exhortace a stálé učení a praxe Církve

Kardinál Burke objasňuje, že posynodní apoštolská exhortace nenavrhuje nové učení a novou disciplínu Církve, ale aplikuje trvalé učení a disciplínu na situaci v současném světě.

Světská, a dokonce i některá katolická média popisují nedávno vydanou posynodní apoštolskou exhortaci *Amoris laetitia*, „O lásce v rodině“, jako revoluci v Církvi, jako radikální odklon od dosavadního učení a praxe Církve o manželství a rodině.

Takový pohled je jak příčinou údivu a zmatení věřících, tak potenciální příčinou pohoršení nejen věřících, ale i všech ostatních lidí dobré vůle, kteří hledí ke Kristu a jeho Církvi, aby učila a odrážela v praxi pravdu o manželství a jeho plodu, rodinném životě, základní buňce života Církve a každé společnosti.

Je to také medvědí služba samotné podstatě tohoto dokumentu, ovoci biskupské synody, setkání biskupů zastupujících univerzální Církve, aby pomáhali „papeži při udržování a posilování neporušenosti a růstu víry a mravů a církevní kázně, a to radami i projednáním otázek, které se týkají činnosti Církve ve světě“ (kánon 342). Jinými slovy, jednalo by se o popření práce synody biskupů, jež by

Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

vyvolalo zmatek v otázce, co Církve učí, chrání a o co svou disciplínou pečuje.

Klíč ke správné interpretaci

Jediným klíčem k správné interpretaci *Amoris laetitia* je stálé učení Církve a její disciplína, které toto učení chrání a pečují o ně. Papež František hned na úvod objasňuje, že posynodní apoštolská exhortace není úkonem učitelského úřadu (č. 3). Samotná forma dokumentu to potvrzuje. Je napsán jako zamyšlení Svatého otce nad prací dvou posledních zasedání

biskupské synody. Například v osmé kapitole, kterou by někteří rádi interpretovali jako návrh nové disciplíny se zřejmými důsledky pro církevní kázeň, papež František cituje svou posynodní apoštolskou exhortaci *Evangelii gaudium* a prohlašuje: „Chápu ty, kteří dávají přednost přísnější pastorační péči, jež neoponechává žádný prostor pro zmatek. Ale upřímně věřím, že Ježíš chce Církve pozornou k dobru, jež Duch Svatý rozsévá uprostřed lidské slabosti, Matku, která jasně vyjadřuje své objektivní učení a „vždycky dělá to nejlepší, co může, i když si přitom zašpiní boty blátem z ulice“ (č. 308).

Jinak řečeno, Svatý otec navrhuje to, o čem osobně věří, že je Kristovou vůlí ohledně Církve, ale nemá v úmyslu vnucovat svůj názor ani odsuzovat ty, kteří trvají na tom, co nazývá „přísnější pastorační péčí“. Osobní, tedy neautoritativní povaha dokumentu je také zřejmá z toho, že citace jsou převzaty zejména ze závěrečné zprávy zasedání biskupské synody 2015 a z proslavů a kázání samotného

papeže Františka. Není zde žádná důsledná snaha vztahovat tento text nebo citace k dokumentům magisteria, církevním otcům a dalším ověřeným autorům.

Ba co víc, jak už bylo uvedeno výše, dokument, který je ovocem biskupské synody, je nutno vždy číst s ohledem na účel samotné synody, to znamená chránit a pečovat o to, co Církev vždy učila a prakticovala ve shodě se svým učením.

Jinými slovy, posynodní apoštolská exhortace „nenavrhuje nové učení a disciplínu, ale aplikuje trvalé učení a disciplínu na situaci v současném světě.

Jak dokument přijímat

Jak tedy máme tento dokument přijímat? Za prvé by měl být přijímán s hlubokou úctou vůči papeži jako Kristovu náměstku, řečeno slovy Druhého vatikánského koncilu: jako „trvalému a viditelnému zdroji a základu jednoty biskupů i celého množství věřících“ (*Lumen gentium*, 23). Někteří komentátoři si pletou takovou úctu s povinností „věřit vírou božskou a katolickou“ (kánon 750, § 1) všemu, co je v dokumentu obsaženo. Ale katolická církev, ač trvá na úctě k Petrově úřadu, jelikož byl zřízen samotným Kristem, nikdy netvrdila, že každý projev nástupce svatého Petra by měl být přijímán jako součást jejího neomylného učitelského úřadu.

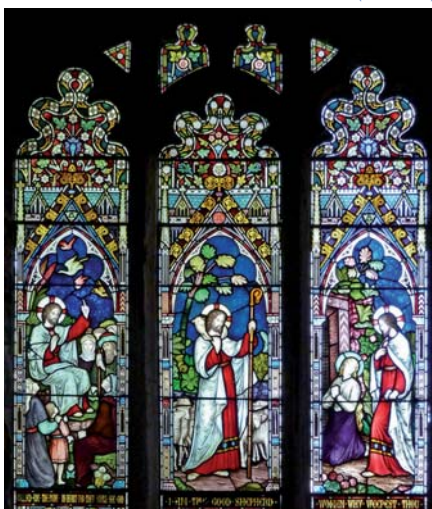
Církev je po dobu své historie citlivá na mylný sklon interpretovat každé papežovo slovo jako závazné ve svědomí, neboť to by samozřejmě bylo absurdní. Podle tradičního pojetí má papež dvě těla. Tělo, které mu náleží jako samostatnému údu společenství věřících a je smrtelné, a pak tělo, které mu náleží jakožto Kristovu náměstkovu na zemi a bude podle Kristova zaslíbení trvat až do jeho návratu ve slávě. První tělo je smrtelné; druhé tělo je božskou institucí, úřadem svatého Petra a jeho nástupců.

Liturgické obřady a roucha kolem papežství podtrhují tento rozdíl, abychom si papežovy osobní úvahy, ač je přijímáme s úctou náležející jeho osobě, nepletli s výkonem učitelského úřadu, který máme závazně přijímat vírou. Při výkonu učitelského úřadu papež jakožto Kristův náměstek jedná v nepřerušném společenství se svými předchůdci, počínaje svatým Petrem.

Vzpomínám si na diskusi, jež se rozpoutala po vydání rozhovorů blahoslaveného papeže Pavla VI. s Jeanem Guitionem v roce 1967. Obavy vzbuzovalo nebezpečí, že by si věřící mohli splést papežovy osobní úvahy s oficiálním církevním učením. Zatímco papež vyslovuje osobní úvahy, které jsou zajímavé a mohou být inspirativní, Církev musí vždy pozorně poukazovat na to, že jejich zveřejnění je osobní záležitostí, a nikoli

Úkolem pastýřů je prezentovat tento dokument v rámci církevního učení a disciplíny, aby sloužil k budování těla Kristova v základní buňce jeho života, v manželství a rodině.

Foto: Flickr, Tim Green aka atoaoh (CC BY 2.0)

výkonem papežského magisteria. Jinak ti, kteří tento rozdíl nechápou nebo nechtějí chápat, budou prezentovat takové úvahy, či dokonce papežovy neoficiální připomínky jako prohlášení o změně církevního učení a způsobí velký zmatek mezi věřícími. Takový zmatek je škodlivý pro věřící a oslabuje svědectví Církvě jakožto těla Kristova ve světě.

Úkol pastýřů

Po vydání *Amoris laetitia* je úkolem pastýřů a dalších učitelů víry prezentovat tento dokument v rámci církevního učení

a disciplíny, aby sloužil k budování těla Kristova v základní buňce jeho života, v manželství a rodině. Jinými slovy, posynodní apoštolskou exhortaci lze správně interpretovat pouze jako nemagisteriální dokument, a to pomocí definice učitelského úřadu, jak je popsána v *Katechismu katolické církve* (85–87).

Oficiální učení Církvě totiž poskytuje nenahraditelný interpretační klíč k posynodní apoštolské exhortaci, aby mohla skutečně sloužit k dobru všech věřících a sjednocovala je ještě těsněji s Kristem, který jediný je naší spásou. Nemůže existovat žádný odpor nebo rozpor mezi církevním učením a pastorační praxí, protože, jak nám připomíná katechismus, učení má ve své podstatě pastorační charakter: „Poslání učitelského úřadu je vázáno na definitivní povahu smlouvy, kterou Bůh uzavřel v Kristu se svým lidem; musí jej uchránit před úchytkami a ústupky a zaručit mu objektivní možnost vyznávat bez omylu ryzí víru. Pastýřský úkol učitelského úřadu je tedy zaměřen na bdělost, aby Boží lid zůstal v pravdě, která osvobozuje“ (890).

Pastorační charakter nauky lze výmluvným způsobem spatřovat v církevním učením o manželství a rodině. Samotný Kristus ukazuje pastorační povahu pravdy víry ve svém učením o posvátném manželství (Mt 19,3–12), kde znovu učí pravdu o Božím plánu pro manželství, jenž trvá „od počátku“.

Soulad praxe a učení

Během posledních dvou let, kdy v Církvi probíhá intenzivní diskuse o manželství a rodině, si často vzpomínám na zážitek z mého dětství. Vyrůstal jsem na rodinné farmě na venkově ve Wisconsinu jako nejmladší z šesti dětí dobrých katolických rodičů. Nedělní dopolední mše v našem farním kostele v nedalekém městě byla jádrem našeho života víry. V určitém okamžiku jsem si povšiml jednoho manželského páru, přátel mých rodičů ze sousední farmy, kteří vždy přicházeli na mši svatou, ale nikdy nepřistupovali ke svatému přijímání. Když jsem se zeptal otce, proč nikdy nechodí ke svatému přijímání, vysvětlil mi, že onen muž již byl ženatý s jinou ženou, a proto nemůže přijímat svátosti.

Živě si vzpomínám, že mi otec vysvětloval tuto církevní praxi klidně a v souladu s učením Církve. Kázeň mu zjevně dávala smysl a dávala smysl i mně. Jeho vysvětlení pro mě bylo vlastně první příležitostí uvažovat o povaze manželství jako o nezrušitelném poutu mezi mužem a ženou. Zároveň však musím říci, že farář vždy s tímto párem jednal nanejvýš uctivě a oni se účastnili života farnosti způsobem, který odpovídal nestandardnosti jejich svazku. Já sám jsem měl vždy dojem, že ač musí být velmi těžké nemoci přijímat svátosti, oni s tím byli smířeni a žili v souladu s pravdou ohledně jejich rodinného stavu.

Za více než 40 let kněžského života, z nichž 21 let sloužím jako biskup, jsem poznal mnoho párů žijících v takto nestandardním svazku, o něž já nebo moji spolubratři kněží pečujeme jako duchovní pastýři. I když jejich trápení je zřejmé každé soucitné duši, postupem let si stále jasněji uvědomuji, že první známkou respektu a lásky k nim je říkat jim v lásce pravdu. Tímto způsobem nebude církevní učení něčím, což by je dále zraňovalo, ale tím, co je ve skutečnosti osvobodí pro lásku k Bohu a bližnímu.

Manželství je svátost

Mohlo by být užitečné uvést pro ilustraci jeden příklad, proč je potřeba interpretovat text *Amoris laetitia* v souladu s učitelským úřadem. V dokumentu se často hovoří o „ideálním“ manželství. Takový popis manželství může být zavádějící. Mohl by vést čtenáře k tomu, aby o manželství uvažoval jako o věčné ideji, které se svazek muže a ženy v měnících se historických okolnostech více či méně podobá. Ale křesťanské manželství není idejí; je to svátost, která muži a ženě uděluje milost, aby žili ve věrné, trvalé a plodné vzájemné lásce. Každý křesťanský pár, který uzavřel platné manželství, obdržel ve chvíli manželského slibu milost žít v lásce, k níž se snoubenci navzájem zavázali.

Protože všichni trpíme důsledky prvotního hříchu a protože svět, v němž žijeme, hájí zcela odlišné pojetí manželství, lidé žijící v manželství musí odolávat pokušení zpronevěřit se objektivní realitě jejich lásky. Ale Kristus jim vždy dává milost, aby této lásce zůstali věrni až

do smrti. Jediné, co může omezit jejich věrnost, je jejich neschopnost přijmout milost, která je jim dána ve svátosti manželství. Jinými slovy, nepotýkají se s nějakou idejí, kterou by jim Církev vnutila. Potýkají se se silami, které by je mohly vést k tomu, aby se zpronevěřili realitě Kristova života v nich samých.

Jsmo povoláni k hrdinství

V průběhu let a především v posledních dvou letech potkávám mnoho žen a mužů, kteří z jakéhokoli důvodu žijí odloučeně nebo jsou rozvedeni se svým manželským partnerem, ale zůstávají

Foto: Flickr. Peter O'Connor aka anemoneprojectors (CC BY-SA 2.0)

V zahradě Páně jsou nejen růže mučedníků, ale i lilie panen, břečťany manželů a fialky vdov.

oddáni pravdě ohledně jejich manželství a nadále se denně modlí za věčnou spásu svého manželského partnera, a to i v případě, že je opustil. Během našich rozhovorů přiznávají své trápení, ale především svědčí o hlubokém pokoji, který pociťují proto, že zůstávají věrni svému manželství.

Někteří říkají, že taková reakce na odloučení nebo rozvod je hrdinstvím, ke kterému nelze průměrného věřícího nutit, ale po pravdě řečeno, všichni jsme povoláni k tomu, abychom v kterékoli životní etapě žili hrdinsky. Papež svatý Jan Pavel II. na konci jubilejního roku 2000

zdůraznil Kristova slova ze závěru kázání na hoře – „Budte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec“ (Mt 5,48) – a těmito slovy nás učil o hrdinské povaze našeho každodenního života v Kristu: „Jak už vysvětlil samotný (Druhý vatikánský) koncil, tento ideál dokonalosti není možné vykládat jako nějakou mimořádnou cestu uskutečnitelnou pro několik „geniů“ svatosti. Cesty svatosti jsou různé a uzpůsobené povolání každého člověka... Nastal čas, kdy je třeba všem pokřtěným přesvědčivě předložit tuto „vysokou míru“ běžného křesťanského života: tímto směrem musí vést život celého křesťanského společenství a křesťanských rodin (*Novo millennio ineunte*, 31).

Při setkáních s muži a ženami, kteří bez ohledu na rozpad jejich rodinného života zůstávají věrni milosti přijaté ve svátosti manželství, jsem byl svědkem hrdinného života, který díky milosti můžeme vést každý den.

Svatý Augustin z Hippa roku 417 v kázání na svátek svatého Vavřince, jáhna a mučedníka, použil krásný obraz, aby nás povzbudil ve spolupráci s Boží milostí, kterou pro nás Kristus získal svým utrpením a smrtí. Ujišťuje nás, že v zahradě Páně jsou nejen růže mučedníků, ale i lilie panen, břečťany manželů a fialky vdov. Dochází k závěru, že proto by si nikdo neměl zoufat ohledně svého povolání, protože „Kristus zemřel za všechny“ (kázaní 304).

Nechtě přijetí *Amoris laetitia* ve věrnosti učitelskému úřadu upevní manžele v milosti svátosti manželství, aby sami byli svátostí věrné a trvalé lásky Boží k nám „od počátku“, jež se plně projevila spásným vtělením Boha Syna. Pastýřský úkol učitelského úřadu je tedy zaměřen na bdělost, aby Boží lid zůstával v pravdě, která osvobozuje (*Katechismus katolické církve* 890).

Raymond Leo kardinál Burke
<http://www.ncregister.com>
Přeložil Pavel Štíčka
Mezititulky redakce

Raymond Leo kardinál Burke (*1948), americký katolický duchovní a církevní právník, patron maltéžského řádu

NESMÍTE NÁS V TOM NECHAT!

Výzva iráckého patriarchy Louise Saka

Chaldejsko-katolický patriarcha Louis Sako zopakoval svou výzvu papeži Františkovi, aby navštívil Irák. Píše, že pro poslední, těžce traumatizované křesťany v jeho zemi by to bylo naléhavě nutné povzbuzení, aby neopouštěli svou vlast. Patriarcha také znovu vyzval západní státy v čele s USA, aby se konečně rozhodly zakročit proti Islámskému státu vojensky.

Svět mlčí

Ve své knížce, která vyšla také německy pod názvem „Přijďte konečně!“ (*Marschier endlich ein!*), si nebere servítky. „Tak zvaný ‚Islámský stát‘ je bezbožná příšera, chobotnice, která roste a natahuje svá chapadla i do demokratického, civilizovaného světa,“ píše patriarcha doslova a pokračuje: „Tyto bestie, jež páchají takové zločiny, už nemají žádné lidské vědomí a ztratily důstojnost svého života. Smrtící mašinérie džihádistů překonává ty nejhorší děsivé sny.“

Je strašné, píše Sako, že svět k islámským vraždám křesťanů, jezidů a dalších náboženských menšin víceméně mlčí. „U nás se právě odehrává zločin proti lidskosti nevídaného rozsahu, genocida.“

Zodpovědnost USA

Tvrdou kritiku vyslovuje patriarcha vůči USA, jež tažením do Iráku v roce 2003 a následující politikou zničily jeho zemi. USA by se měly „přiznat ke své mravní povinnosti, protože jsou jednoznačně spoluodpovědné za vzniklý chaos“. Kdyby byla skutečná vůle, mohl by být Islámský stát poražen během několika týdnů, tvrdí hlava chaldejské církve s přesvědčením. „Ale hlasy z USA, které mluví o dvacetiletém boji, jasně ukazují konkrétní zájmy: bude se trpět trvání IS. Je tedy naše vyhlazení už hotovou věcí?“

Jde o přežití křesťanů v jejich vlasti, píše Sako. Stále dodává odvahy prchajícím křesťanům z Mosúlu a planiny Ninive a slibuje, že se budou moci vrátit do svých měst a vesnic. „Touto jis-

Foto: © Tony Frič, <http://www.tonyfric.com>

krou naděje se snažím moji obec odradit od vystěhování.“

Potřebujeme ochranu OSN

Vedle zničení Islámského státu budou ale také zapotřebí mírové sbory OSN, které by garantovaly bezpečí pro křesťany v Mosúlu a na planině Ninive, požaduje

Poslední, těžce traumatizovaní křesťané v Iráku naléhavě potřebují pomoc a povzbuzení.

„Nesmíte nás v tom nechat! My to sami nezvládneme,“ apeluje patriarcha Louis Sako na Západ.

patriarcha. Zapotřebí je ovšem také humanitární pomoc, aby se znovu vybudovala zpusťšená země. „Ulice, školy, nemocnice, vodovody a elektrická vedení, prostě celá infrastruktura je v zoufalém stavu,“ píše Sako a apeluje na Západ:

„Nesmíte nás v tom nechat! My to sami nezvládneme.“

Kritika muslimů

Ani vůči muslimům patriarcha nešetří ve své knize tvrdými slovy. Cituje ze svého vlastního dopisu z léta 2014 – IS tehdy napadl Mosúl a planinu Ninive –, jímž se obrátil na irácké muslimy: „My křesťané jsme zděšeni a pobouřeni, že téměř nikdo z vás při násilném zabrání Mosúlu a dalších křesťanských míst nepozvedl svůj hlas, aby nelidské činy Daeše ve jménu islámu co nejostřeji odsoudil. Přitom by to bylo ve vašem nejvlastnějším zájmu! Vaše mlčení vede k tomu, že se islám stále více chápe jako ohrožení světového míru!“

Malé znamení odvážné solidarity

Je ale třeba poctivě zdůraznit, píše Sako, že mlčící většina muslimů, díky Bohu, nemá bojové úmysly, ale chce prostě žít v klidu a bezpečí. Po násilném obsazení demonstrovali v Bagdádu i muslimové po boku s křesťany, píše Sako: „Malé znamení odvážné solidarity se svými pronásledovanými sousedy.“ Dá se tedy

mluvit o umírněných muslimech, ale ne o umírněném islámu.

Znepokojivá slabost

Žádné pochopení nemá chaldejský patriarcha pro to, že křesťanští uprchlíci nedostali na Západě žádné privilegované postavení. Píše doslova: „Je velmi na pováženou, že právě v evropských zemích nemají křesťané přednost před muslimy.“ Křesťané prchají ze své vlasti, kde

jsou občany druhé třídy: byli vyhnáni muslimy a musejí čelit hořké zkušenosti, „že i Církev bere ohled na politickou korektnost, která u muslimů nemá žádnou hodnotu.“

A patriarcha se dále ptá: „Cožpak se západní kontinent už zcela rozloučil s křesťanstvím? Nemáme už odvahu se znát ke svým křesťanským kořenům – snad z ukvapené poslušnosti a ze strachu před pomstou?“ To by byla „znepokojivá

slabost“ a byla by muslimy okamžitě využita, varuje patriarcha.

<http://www.kath.net>
Přeložila Michaela Freiová
(Mezitulky redakce)

Jeho Blaženost Louis Raphael I. Sako, biskup katolické církve chaldejského obřadu, od r. 2013 patriarcha babylónský

I 050 LET CHRISTIANIZACE POLSKA

V posledních dnech se Poláci vraceli ke svým počátkům. Bez velkých sporů či kontroverzí, protože onen počátek je celkem jasný, jakkoli leží na hranici dějin a prehistorie. Před křtem v roce 966 Polsko prostě neexistovalo.

Archeologové to potvrzují. K sjednocování slovanských kmenů obývajících oblasti centrálního Polska dochází, pravděpodobně postupným dobýváním, krátce před křtem, v průběhu sotva jedné generace. V místech někdejších spálených hradisti vznikají nová, do kterých kníže Měšek, či snad už jeho děd Lestek, dosazuje svou družinu. Doposud nijak nepropojené kmény spojuje nejen knížecí vláda, ale také jedna víra. Objevují se kosterní hroby, svědectví, že od pohanského spalování mrtvých bylo upuštěno, a první kaple. Mění se také název tohoto nového národa. Sousedí je ještě nazývají Lechity či Lechy. Sami se však již zvu Polanými, tedy těmi, kdo byli „polani“ – politi – totiž pokřtěni, jak zní nejpravděpodobnější etymologie tohoto slova. Polití mezi ještě nekřesťanskými slovanskými kmény na západě a na severu. Měškův syn, Boleslav Chrabrý, na počátku nechává razit denáry s nápisem „Gnezdun civitas“, Hnězdenské panství. Ale už svatý Vojtěch v životopise sepsaném v roce 1000 Brunonem z Querfurtu říká, že přišel do Prus „de terra Polonorum“ – z kraje Polanů. A posléze i sám Boleslav razí nové denáry jako „Princes Polonie“.

Měšek I a Doubravka. Foto: Wikipedia

Měšek přijal křest také jako ochranu před misijní expanzí Sasů. Když své země svěruje papežovi, získává tak silnější pozici. Už v roce 968, dříve než v Praze, se mu daří ustanovit první biskupství v Poznani. V roce 1000 se při hrobu svatého Vojtěcha v Hnězdně koná sjezd za účasti

císaře Oty III. V roce 1025 se Boleslav stává králem. Během několika desetiletí téměř *ex nihilo* vzniká země a hned „z první ligy“ tehdejší Evropy.

Víra od Čechů

Křest v roce 966 je okamžik, kdy rodící se dějiny polského národa jsou s dějinami národa českého spjaty nejsilněji. Poláci totiž obdrželi víru od Čechů, od kněžny Doubravky, sestřenice svatého Václava. Doubravka přijela, Měšek přijal křest – pouze tolik zaznamenaly nejstarší kroniky. Teprve o sto let pozdější zápisy chválí ctnosti křesťanské kněžny, zvané pro svou dobrotu Doubrava. Ona osobně měla přimět Měška, aby se zřekl pohanství, včetně sedmi dosavadních žen, a upevňoval víru ve své zemi. S Doubravkou přicházejí do Měškova hradu také první kněží. Doubravka zakládá kaple. Její sestra, abatyše benediktinek na Pražském hradě, během svého pobytu v Římě u papeže pomáhá Měškovi dojednat první polské biskupství.

U Doubravky však christianizační vlivy Čechů nekončí. Třicet let po křtu přichází na dvůr Boleslava, syna Měška a Doubravky, Vojtěch, biskup a světec. Žije po boku knížete, potom křtí Gdaňsk

a vypravuje se na misie mezi Prusy. Zavadí paradigma misie bez meče. Polsko získává v celé Evropě proslaveného mučedníka. Nad jeho hrobem vzniká první arcidiecéze. Jejím pastýřem se stává Wojtěchův rodný bratr Radim. Další dávka světců přímo z Čech.

Měšek přijal křest pravděpodobně na Velkou sobotu (druhá hypotéza mluví o Letnicích) a ta v roce 966 připadala na 14. dubna. Proto také výroční oslavy probíhaly 14. a 15. dubna. Soustředily se do míst, kde s největší pravděpodobností mohlo ke křtu dojít, tedy Poznaň a Lednické jezero nedaleko Hnězda (ačkoli historici nevylučují, že k Měškově křtu mohlo dojít také v Praze nebo v Řezně).

Velkolepé oslavy

Jak historická událost křtu, tak i jeho oslavy v sobě úzce spojovaly církevní a státní prvky. Eucharistických slavností v Hnězdně a v Poznani se účastnil papežský legát, vatikánský státní sekretář kardinál Pietro Parolin. Slavilo se také ekleziologické vyznání víry, neboť rok 966 je dobou Církve ještě nerozdělené a oslav se tedy účastnila také menší křesťanská společenství. Došlo rovněž na misijní akcent, v podobě rozeslání misionářů *ad gentes*

a evangelizátorů do farností. V evangelizačním duchu probíhala také velká oslava na poznaňském stadionu, kde známé osobnosti světa kultury podávaly svědectví své víry.

Všech církevních oslav se účastnili také představitelé polské vlády s prezidentem a premiérkou. Do Poznaň se sjel celý parlament. Bylo to poprvé v dě-

Nejen velká sláva – ale stanout jako národ před Bohem a bez klamu moci říci Bohu naše „ano“, obnovit tisíc let trvající křestní smlouvu.

jinách, co zasedání obou komor tzv. národního shromáždění probíhalo mimo Varšavu. Organizátoři se postarali o co nejslavnostnější charakter oslav. Chtěli tak nahradit nedostatky oslav tisíciletí křtu v roce 1966, které měly sice velkou vnitřní sílu díky nezlomné postavě primase Wyszyńskiego a kardinála Wojtyły, leč probíhaly v atmosféře komunistických represí.

Jako národ před Bohem

Oslavy v Hnězdně a v Poznani byly pro Poláky návratem k počátkům, reflexí nad tím, co se za oněch 1050 let událo. Ale bylo v nich ještě něco, co možná cizinec jen těžko pochopí. V dějinách Polska, snad v životě každé generace, jsou takové chvíle, kdy Poláci stojí před Bohem jako *my*, jako národ. Generace našich dědů právě tak prožívala válku s bolševiky v roce 1920 nebo zoufalé Varšavské povstání v roce 1944. Generace mých rodičů to zažila při první návštěvě Jana Pavla II. v Polsku a potom v době hnutí Solidarity. Já sám jsem v této atmosféře prožil smrt polského papeže nebo smolenskou katastrofu. Výročí křtu Polska bylo také takovým okamžikem. Nejen velká sláva – ale stanout jako národ před Bohem. Bylo to o to snazší, že jak prezident, tak i premiérka jsou lidmi hluboké víry, kteří našim jménem a bez klamu mohli říci Bohu naše „ano“, obnovit tisíc let trvající křestní smlouvu.

*Krzysztof Bronk
(Mezilitulky redakce)*

*Krzysztof Bronk,
redaktor a publicista*

„ZMĚNIL JSEM NÁZOR“

Homosexuální aktivista změnil své stanovisko k případu se svatebním dortem

Peter Tatchell, známý britský aktivista za práva homosexuálů, změnil názor na stíhání severoirského manželského páru pekařů, kteří odmítli vytvořit svatební dort s nápisem „Podporuji manželství homosexuálů“. „Jakkoli bych chtěl hájit homosexuální komunitu, chci bránit i svobodu svědomí, projevu a vyznání,“ napsal Tatchell v listu *The Guardian* před slyšením v daném případě u severoirského odvolacího soudu.

V loňském roce belfastský nejvyšší soud rozhodl, že Daniel a Amy McArthurovi, kteří provozují pekařství Ashers v Belfastu, protiprávně diskriminovali zákazníka, když odmítli přijmout objed-

návku dortu, a bylo jim nařízeno zaplatit 500 liber odškodné. Pekařství Ashers se proti rozsudku odvolalo.

Stejně jako další aktivisté za práva homosexuálů a rovnost Tatchell zpočátku odsuzoval křesťanský pár za to, že odmítl vytvořit dort pro homosexuálního zákazníka Garetha Leea. Podporoval Leeův právní nárok vůči pekařství Ashers a následný soudní verdikt. „Ale teď, dva dny před tím, než případ začne projednávat odvolací soud, jsem změnil názor.“ Belfastský soudce uvedl, že pekařství Ashers diskriminovalo Leea jak na základě jeho sexuální orientace, tak i politického přesvědčení – obhajoby manželství homose-

xuálů. (Severní Irsko nepovolilo manželství osob stejného pohlaví.)

Ačkoli Tatchell „zásadně“ nesouhlasí s názory McArthurových na manželství a homosexualitu, domnívá se, že soud nesprávně rozhodl, že diskriminovali zákazníka na základě sexuální orientace.

„Žalobcova objednávka dortu nebyla odmítnuta proto, že je homosexuál, ale kvůli nápisu, který požadoval. Neexistuje žádný důkaz, že jeho sexualita byla důvodem, proč pekařství Ashers odmítlo jeho objednávku.“

Nesouhlasí ani s nálezem ohledně „politického přesvědčení“: „Tento nálezu soudu týkající se politické diskrimina-

ce Leea vytváří nepříjemný precedens. Severoirské zákony proti diskriminaci na základě politického přesvědčení vznikaly v kontextu desetiletí konfliktů. Byly vytvořeny tak, aby mírnily sektářské rozdělení tím, že brání odmítání pracovních míst, ubytování a služeb lidem kvůli jejich politickým názorům. Nikdy nebylo záměrem, aby tyto zákony nutily lidi podporovat politické názory, se kterými nesouhlasí.“

Znásilňování svědomí možná začne u křesťanů, ale kde nakonec skončí? Tatchell dále píše: „Soudce dospěl k závěru, že poskytovatelé služeb jsou povinni vytvořit jakékoli ‚zákonné‘ poselství, a to i v případě, že mají výhrady svědomí. To však vyvolává otázku: Jsou muslimští tiskaři povinni zveřejnit karikatury Mohameda? Nebo židovští tiskaři publikovat slova popírače holocaustu? Nebo homosexuální pekaři přijímat objednávky na dorty s homofobními urážkami? Nebude-li změněn verdikt v případě pekařství Ashers, mohl by podpořit například krajně pravicové extremisty v požadavku, aby pekárny a další poskytovatelé služeb šířili protimigrantské a protimuslimské názory. Tito podnikatelé by pak nemohli odmítnout zdobit dorty bigotními hesly nebo je tisknout na plakáty.“

Podle mého názoru se jedná o porušení svobody, pokud požadujeme, aby

podnikatelé podporovali propagaci myšlenek, vůči nimž mají výhrady svědomí. Diskriminace lidí by měla být nezákonná, nikoli však diskriminace myšlenek.

Den po Tatchellově komentáři *The Telegraph* otiskl úvodník, ve kterém se uvádí, že rozsudek proti pekařství Ashers „musí být zvrácen“.

Ačkoli tato kontroverze kvůli dortu může vypadat jako vtip, uvedl konzervativní list, „jedná se o smrtelně vážnou záležitost týkající se svobody projevu a práva jednotlivce zastávat svůj názor či

Znásilňování svědomí možná začne u křesťanů, ale kde nakonec skončí?

mít námitky vůči názoru někoho jiného“. V závěru článku se uvádí: „Ocitli jsme se v říši myšlenkových zločinů, a dokonce i Peter Tatchell, dlouholetý bojovník za práva homosexuálů, jenž zpočátku stíhání vítal, na ně nakonec změnil názor. Napsal, že antidiskriminační zákon je určen k ochraně lidí s různými názory, ne aby jim vnucoval názory druhých, vůči nimž mají výhrady svědomí. A má pravdu. Rozsudek musí být zvrácen.“

Odvolační soud byl odročen na 9. května. Mezitím musíme poblahopřát Peteru Tatchellovi k upřímnosti, s níž viděl

a připustil nespravedlnost původního soudního rozhodnutí a význam svobody svědomí.

Carolyn Moynihanová

<http://www.mercatornet.com>

Přeložil Pavel Štíčka

Setkání v rámci Týdne pro rodinu

Opravdu je nás tak málo, co se dokážeme zorientovat v problematice přirozeného plánování rodičovství? Nebo je nás stále víc, kdo ve svém vztahu praktikujeme symptotermální metodu?

Srdečně Vás zveme na setkání těch, kdo se STM PPR věnují, sami ji ve svém životě praktikují nebo je pouze zajímá. Přijďte se spolu s námi sdílet o tom, jak jde život s STM PPR. Přípitek a pohoštění bude nachystáno i pro vás!

Přednášející: Mgr. Pavla Cikánková, poradkyně PPR, rodinný poradce

Datum a místo konání:

11. května 2016 od 16:30 do 18:00 hod.
Centrum naděje a pomoci, Vodní 13, Brno

Cena: 100 Kč při platbě do 29. 4., po potvrzení přijetí přihlášky a přidělení variabilního symbolu; poté 200 Kč pouze v případě potvrzení volného místa.

Přihlášky na <http://www.cenap.cz/>

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY

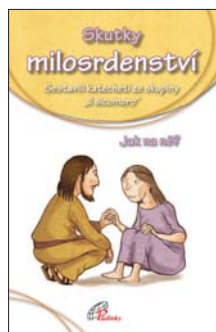
Jungmannovo nám. 18, I 10 00 Praha 1, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999

on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

Skutky milosrdenství. Jak na ně?

Knížka byla připravena pro Rok milosrdenství, aby katecheti a rodiče mohli dětem vysvětlit, co jsou to skutky milosrdenství a jak je mohou děti samy konat. Překlad z italského je doplněn o praktickou část českými katecheti. Brož., ilustrované, 64 str., 99 Kč

Růženec

Oblíbené vydání malé brožurky s jednotlivými tajemstvími, biblickými úryvky a modlitbou. Knížečka obsahuje i vysvětlení, jak se růženec modlit. Brož., 32 str., 35 Kč

Kapesní diář na rok 2017

Ke každému dni je uveden církevní a občanský svátek, odkaz na denní modlitbu církve a na liturgické texty, antifona k žalmu. Jedna dvojstrana zahrnuje jeden týden s místem na poznámky u každého dne. Do jednotlivých liturgických období roku vás uvedou myšlenky papeže Františka z encykliky *Laudato si'*. Brož., plastové desky v barvě modré a bordó, 144 str., 88 Kč

Jak to vidí Angela Pellicciari

Exkomunikace patří k milosrdenství

Respektování pravdy je pro katolíky absolutní povinnost. Vždyť jedině pravda osvobozuje. V krajním případě je třeba pravdu hájit i s použitím exkomunikace.

Stojí za pozornost, že papež v jedné z březnových katechezí (2. března 2016) výslovně potvrdil, že napomenutí a pokárání je součástí milosrdenství. V osmnácté kapitole Matoušova evangelia skutečně čteme: „Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima; dá-li si říci, získal jsi svého bratra. Nedá-li si říci, přiber k sobě ještě jednoho nebo dva, aby ústy dvou nebo tří svědků byla potvrzena každá výpověď“. Jestliže ani potom neuposlechne, oznam to Církvi; jestliže však neuposlechne ani Církev, ať je ti jako pohan nebo celník“ (Mt 18,15–17). Ne náhodou je tato pasáž z Matoušova evangelia základem pro církevní exkomunikaci, tedy krajního opatření na obranu věrouky a správného vedení křesťanského lidu těmi vládci, kteří se označují za křesťany. Kromě heretiků je totiž exkomunikace uvalována také na ty, kdo si ve správné věci veřejných počínají nekřesťansky, ačkoli se za křesťany označují.

V devatenáctém století byl papež Pius IX. nucen exkomunikovat celou politickou třídu. V listě z roku 1849 velkovévodkyni Marii Toskánské tento papež píše, že jediným, co jej k tomu přimělo, je pravda: „aby totiž katolický lid poznal pravdu a měl jasno o tom, co je ctnost a co neřest, kterýžto princip je dnes převrácen.“ V polovině devatenáctého století se Sardinsko-Piemontské království rozhodlo dobýt Apeninský poloostrov

ve jménu svobody, ústavy, pravého náboženství a pokroku. Došlo k tomu, že v rozporu s prvním článkem ústavy tohoto království, který prohlašoval katolické náboženství za jediné státní náboženství, byl 29. května 1855 ratifikován zákon nařizující „zrušení téměř všech mnišských a řeholních řádů obojího pohlaví“ a umožňující zabavení jejich majetku.

Pravda ukládá, aby byla demaskována vláda, parlament i koruna a uvaluje exkomunikaci na celou politickou třídu, označující se za liberální i katolickou: „Jsem nucen prohlásit – píše blahoslavený papež Pius IX. –, že exkomunikace se vztahuje na všechny, kdo v Sardinsko-Piemontském království neváhali navrhnout, schválit a ratifikovat zákon směřující proti Církvi a Svatému stolci, jakož i na jeho strůjce, stoupence, rádce a vykonavatele.“

Toto opatření, jak píše sám papež Mastai, odporovalo jeho povaze: „Je velice bolestné a nepřijemné, drazí bratři, muset se odchýlit od oné mírnosti a umírněnosti, jež jsou vlastní mojí povaze“, avšak nehorázný útok na Církev a celou společnost vedený ve jménu Církve si žádá, aby papež udělal jasno a označil za nepřátele ty, kdo se lživě prohlašují za přátele, a „jsem nucen jim udělit církevní pokárání, abych se nezpronevěřil svým povinnostem a neponechal Církev napospas.“

Zrušení všech řeholních řádů mělo v době italského národního obrození

za cíl oslabit Církev, ale dnes je ve hře mnohem víc. Dnes už není atakován Ježíš Kristus v mystickém těle své Církve, nýbrž přímo Bůh, Stvořitel a Zákondárce milující život. Dnes se prohlašuje za spravedlivé, občansky právoplatné, laskavé k dětem a uctivé k lidem překonání nepřijatelného kulturně-náboženského tmářství, totiž schválení jakéhosi rádobymanželství osob téhož pohlaví, jež je výrazem toho nejradikálnějšího odporu proti veškerému Božimu Zjevení (Starého i Nového zákona), tisícileté náboženské praxi a celým dějinám lidstva.

Vlajkonosem tohoto „civilizačního výdobytku“, který je nevyhnutelnou předzvěstí adopce dětí homosexuálními svazky, je sám předseda vlády, který se až donedávna nechal filmovat při účasti na mši. Italský premiér Renzi však nejedná izolovaně, protože je obklopen ministry, kteří se prohlašují za katolíky, a to je pohoršení ve vlastním smyslu slova.

Zajisté, modernistické tlaky uvnitř Církve jsou dnes silné. Homolobby uvnitř Církve rovněž. A majetkové vztahy mezi Církví a státem mají také svoji váhu. Respektování pravdy je však na každý pád pro katolíky absolutní povinnost. Vždyť jedině pravda osvobozuje.

Angela Pellicciari
La nuova Bussola quotidiana
Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům. Všem dárčům Pán Bůh zaplatí.

Letem světem

S výrazem ve tváři, který evokuje **pocit výhry nad lidstvem nebo alespoň nad jeho podřadnou částí**, uspěl norský vrah Anders Breivik u soudu poté, co podal žalobu na stát z důvodu nedostatečného komfortu ve vězení. Člověk, který v roce 2011 zavraždil na ostrově Utoya a v Oslu celkem 77 lidí, měl pocit, že nemá správně nastavenou péči v době vazby, resp. věznění. Je prý v izolaci od ostatních trestanců, trpí bolestmi hlavy a musel kvůli apatii dokonce zanechat studia politologie. Karikatura lidsko-právní agendy vítězí.

Čeští a moravští biskupové vydali stanovisko k migrační krizi. Stojí za pozornost celé, ale zvláště vyjímáme: „Již po tři roky papež František hovoří o tom, že jsme ve třetí světové válce podávané nám po kouscích (Sarajevo, 6. června 2015). Náš zájem o migraci, o její řešení však tuto skutečnost zakrývá. Kardinál Tauran hovoří o minimální a elitářské diskusi, která nevede ke skutečnému řešení. **V rámci snahy o dialog, o politicky korektní vyjadřování se tak naše diskuse stává neplodnou a povrchní,** v obavách o jasné vyjádření jen korektně kroužíme kolem problémů. Sám papež František několikrát zdůraznil, že je třeba použít všech prostředků, včetně vstupu vojenských mírových sil na některá území, aby se konflikt dále nezakonzervoval. Rovněž tak řešit demografický pokles obyvatelstva často spoluzapříčiněnou kulturou sobectví a potratů není možné rychlou in-

kulturací migrantů. **Ačkoli řešení konfliktů na místě nepřinese stoprocentní efekt, je potřebné.**“

Zaregistrovali jste to ohromné množství nových rozhledů, štědré financovaných z EU dotací a fondů? Teď tu máme novou atrakci – **turistům se nenabízí výhled, ale podhled!** A to fakt baví. „Vykopal jsem díru do země a hlavně vybudoval jsem pohlednu bez dotací z Evropské unie.

Koláž: mimi

Stala se lákadlem pro hodně turistů a loni v létě se na ni přijelo podívat i sedmačtyřicet účastníků setkání starostů,“ směje se František Uma, který vybavil pohlednu i vrcholovou knihou. „Vede tudy totiž i cyklotrasa a lidé vyznávající hru geocaching tu v době naší návštěvy hledali jednu ze skrytých schránek. V zimě tudy zase projíždí spousta běžkařů.“

„Ve Švédsku a v několika dalších státech se vede diskuze, zda se v budoucnosti vů-

bec na základních školách bude vyučovat rukopisné psaní, protože používání různých typů klávesnic je rychlejší a efektivnější. Poněkud zlenivělí studenti by to uvítali a ani moderně uvažující rodiče nejsou proti tomu. Jenže se zdá, že situace vůbec není tak jednoznačná a že rukopis má řadu původně neočekávaných významů. Jako konkrétní příklad mohu uvést pozorování studentů, kteří při letní škole v České republice dostávají standardní úkol, aby si vedli deník a z exkurzí po české krajině si pořizovali poznámky a dělali terénní náčrty. **Poprvé se mi loni přihodilo, že polovina vysokoškolských studentů z dobrých univerzit neznalá rukopisný deník a i z těch, kteří si jej vedli, ne všichni uměli psací písmo.** Často se přitom jednalo o v Kanadě naturalizované Asiaty z digitálně rozvinutých zemí, jako je Korea, zatímco Číňané uměli nejenom psát, ale i kreslit. Necelá polovina studentů si terénní zápisky pořizovala na obrazovkách chytrých telefonů a zbytek se snažil cizí zápisky stáhnout a modifikovat do zdánlivě vlastního textu. „Přijde vám to jako sci-fi? Není, je to realita naší doby. Jde o komentovaný závěr cyklu, který připravuje Václav Cílek pro americký website, když říká: „Spisovatel **Andrew Brown v britském Guardianu tuto situaci komentoval slovy, že používání pera nám pomáhá myšlenku nikoli jenom zaznamenat, ale hlavně nalézt.**“

-zd-

1. 5. **Ne 6. neděle velikonoční** (*Den modliteb za pronásledované křesťany*)
Sk 15,1–2.22–29, Žl 67, Zj 21,10–14.22–23, Jan 14,23–29
2. 5. **Po Památka sv. Atanáše, biskupa a učitele církve**
Sk 16,11–15, Žl 149, Jan 15,26 – 16,4a
3. 5. **Út Svátek sv. Filipa a Jakuba, apoštolů**
I Kor 15,1–8, Žl 19, Jan 14,6–14
4. 5. **St sv. Florián, mučedník**
Sk 17,15.22 – 18,1, Žl 148, Jan 16,12–15
5. 5. **Čt Slavnost Nanebevstoupení Páně** (*Doporučený svátek*)
Sk 1,1–11, Žl 47, Žid 9,24–28; 10,19–23, Lk 24,46–53
6. 5. **Pá sv. Jan Sarkander, kněz a mučedník**
Sk 18,9–18, Žl 47, Jan 16,20–23a
7. 5. **So sv. Benedikt II., papež**
Sk 18,23–28, Žl 47, Jan 16,23b–28

8. 5. **Ne 7. neděle velikonoční**
Sk 7,55–60, Žl 97, Zj 22,12–14.16–17.20, Jan 17,20–26
9. 5. **Po sv. Hermus, kněz a mučedník**
Sk 19,1–8, Žl 68, Jan 16,29–33
10. 5. **Út sv. Antonín Florentský, biskup OP**
Sk 20,17–27, Žl 68, Jan 17,1–11a
11. 5. **St sv. Ignác z Láconi, řeholník, mystik OFMCap**
Sk 20,28–38, Žl 68, Jan 17,11b–19
12. 5. **Čt sv. Nereus a Achilleus, mučedníci**
Sk 22,30; 23,6–11, Žl 16, Jan 17,20–26
13. 5. **Pá Panna Maria Fatimská**
Sk 25,13b–21, Žl 103, Jan 21,15–19
14. 5. **So Svátek sv. Matěje, apoštola**
Sk 1,15–17.20–26, Žl 113, Jan 15,9–17

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.